മാഗചാ അധ്യായ

പുഢചാ അധ്യായ

# ശ്രീഗർഗസംഹിതാ

## വിശ്വജിത്ഖണ്ഡഃ - ദശമോऽധ്യായഃ

### യാദവഗണാനാം കരൂഷദേശഗമനമ് -

ശ്രീനാരദ ഉവാച -
മനുതീർഥേ തതഃ സ്നാത്വാ പ്രദ്യുമ്നോ യദുഭിഃ സഹ ..
പ്രയയൗ കൗംകണാന്ദേശാന്ദുംദുഭീന്നാദയന്മുഹുഃ ..1..
കൗംകണസ്ഥോऽഥ മേധാവീ ഗദായുദ്ധവിശാരദഃ ..
ഏകാകീ മല്ലയുദ്ധേന പരീക്ഷന്നായയൗ ബലമ് ..2..
പ്രദ്യുമ്നം സബലം പ്രാഹ ശൃണു മേ യാദവേശ്വര ..
ഗദായുദ്ധം ദേഹി മഹ്യം മദ്ബലം നാശയ പ്രഭോ ..3..
പ്രദ്യുമ്ന ഉവാച -
ഏകതോ ഹ്യേകതോ വീരാ ബലവംതോ മഹീതലേ ..
മാനം മാ കുരു ഹേ മല്ല വിഷ്ണുമായാതിദുർഗമാ ..4..
വയം തു ബഹവോ വീരാസ്ത്വമേകാകീ സമാഗതഃ ..
അധമോऽയം മഹാമല്ല ദൃശ്യതേ യാഹി സാംപ്രതമ് ..5..
മല്ല ഉവാച -
യദാ യുദ്ധം ന കുരുത ഭവംതോ ബലശാലിനഃ ..
മത്പാദോऽധോऽത്ര നിര്യാംതു തദാ യാസ്യാമി സാംപ്രതമ് ..6..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ഏവം വദതി മല്ലേ വൈ സർവേ യാദവപുംഗവാഃ ..
ബഭൂവുഃ ക്രോധസംയുക്താഃ പശ്യതസ്തസ്യ മൈഥില ..7..

ഗദോ ഗദാം സമാദായ ബലദേവാനുജോ ബലീ ..
തസ്ഥൗ സോ൒പി ഗദാം നീത്വാ സർവേഷാം പശ്യതാം നൃപ ..8..
ഗദാം വരിഷ്ഠാം ചിക്ഷേപ ഗദായ സ മഹാബലഃ ..
ഗദോപരി ഗദാം നീത്വാ സ്വഗദാം പ്രാക്ഷിപദ്ഗദഃ ..9..
ഗദസ്യ ഗദയാ സോ൒പി താഡിതഃ പതിതോ ഭുവി ..
മൃധേച്ഛാം ന ചകാരാശു ഹ്യുദ്വമൻ രുധിരം മുഖാത് ..10..
കോംകണസ്ഥോ൒ഥ മേധാവീ നത്വാ പ്രാഹ ഹരേഃ സുതമ് ..
പരീക്ഷാർഥം ച ഭവതാമേതത്കാര്യം മയാ കൃതമ് ..11..
ത്വമേവ ഭഗവാൻസാക്ഷാത്കുതോ൒ഹം പ്രാകൃതോ ജനഃ ..
ക്ഷമസ്വ മേ൒പരാധം ഭോ ത്വാമഹം ശരണം ഗതഃ ..12..
ശ്രീനാരദ ഉവാച -
ഇത്യുക്ത്വാഥ ബലിം ദത്വാ നമസ്കൃത്യ ഹരേഃ സുതമ് ..
കോംകണസ്ഥഃ പുരീം പ്രാഗാന്മേധാവീ ക്ഷത്രിയോത്തമഃ ..13..
കുടകാധിപതിം മൗലിം മൃഗയായാം വിനിർഗതമ് ..
ജഗ്രാഹ സ മഹാബാഹുഃ സാംബോ ജാംബവതീസുതഃ ..14..
കാർഷ്ണിസ്തസ്മാദ്ബലിം നീത്വാ ദംഡകാഖ്യം വനം യയൗ ..
മുനീനാമാശ്രമാൻപശ്യൻസ്വസൈന്യപരിവാരിതഃ ..15..
നിർവിംധ്യാം ച പയോഷ്ണീം ച താപീം സ്നാത്വാ ഹരേഃ സുതഃ ..
ശൂർപാരകം മഹാക്ഷേത്രമാര്യാം ദ്വൈപായനീം തതഃ ..16..
ഋഷ്യമൂകം തതഃ പശ്യൻപ്രവർഷണഗിരിം ഗതഃ ..
പർജന്യോ ഭഗവാൻസാക്ഷാന്നിത്യദാ യത്ര വർഷതി ..17..
ഗോകർണാഖ്യം ശിവക്ഷേത്രം ദൃഷ്ട്വാ കാർഷ്ണിഃ സ്വസൈന്യകൈഃ
..
ത്രിഗർതാൻകേരലാൻ ദേശാൻ യയൗ ജേതും മഹാബലഃ ..18..
അമ്ബഷ്ഠഃ കേരലാധീശഃ ശ്രുത്വാ വാർതാം തു മന്മുഖാത് ..
ദദൗ തസ്മൈ ബലിം ശീഘ്രം പ്രദ്യുമ്നായ മഹാത്മനേ ..19..
കൃഷ്ണാം വേണീം തദോത്തീര്യ തൈലംഗാൻ വിഷയാൻ യയൗ ..
സൈന്യപാദരജോവ്യംദൈരംധീകുർവന്നഭഃസ്ഥലമ് ..20..
തൈലംഗസ്യാധിപോ രാജാ വിശാലാക്ഷഃ പ്രകീർതിതഃ ..

പുരസ്യോപവനേ രേമേ സുംദരീഗണസംവൃതഃ ..21..
മൃദംഗാദ്യൈശ്ച വാദിത്രൈർമധുരധ്വനിസംകുലൈഃ ..
പരൈരപ്സരസാം രാഗൈർഗീയമാനോ ദ്യുരാഡിവ ..22..
തം പ്രാഹ സുംദരീ രാമാ രാജ്ഞീ മംദാരമാലിനീ ..
രജോവ്യാപ്തം നഭോ വീക്ഷ്യ ശുഷ്യദ്ബിംബാധരാ പരാ ..23..
മംദാരമാലിന്യുവാച -
രാജന്ന ജാനാസി സദാ വിഹാരാ-
ദഹർനിശം കാമവിശാലലോലഃ ..
അഹം ന ജാനാമി കദാപി ദുഃഖം
മുഖാലകാലിഭ്രമരാസ്തവേഷാ ..24..
ദ്വാരാവതീശാധ്വരനാഗവല്ലീ-
ചയം സമുത്ഥാപ്യ ദിശോ ജയാർഥമ് ..
വിജിത്യ സർവാന്നൃപ ചേദിപാൻസ
സമാഗതോऽസൗ യദുരാജരാജഃ ..25..
ധുംകാരശബ്ദം നൃണു ദുംദുഭീനാം
ചിത്കാരഫൂത്കാരയുതം ദ്വിപാനാമ് ..
കോദംഡടംകാരമയം പരാണാം
കല്പാംതസാരസ്വതനാദകാരമ് ..26..
ത്വരം ബലിം പ്രേഷയ ശംബരാരയേ
പ്രധാവതീഃ പശ്യ നരേന്ദ്ര സുംദരീഃ ..
ച്യൂതപ്രസൂനാഃ ശ്രമവാരിവർഷണീ-
ര്വനപ്രവേശാസ്ഫുടകേശമംഡനാഃ ..27..
പത്നീവാക്യം തതഃ ശ്രുത്വാ വിശാലാക്ഷോऽതിഹർഷിതഃ ..
പ്രദ്യുമ്നസമ്മുഖേ സോऽപി ബലിം നീത്വാ സമായയൗ ..28..
തേന സമ്പൂജിതഃ സാക്ഷാത്പ്രദ്യുമ്നോ ധന്വിനാം വരഃ ..
സ്നാത്വാ പംപാസരസ്തീർഥേ മഹാരാഷ്ട്രം തതോ യയൗ ..29..
മഹാരാഷ്ട്രാധിപോ രാജാ വിമലോ നാമ വൈഷ്ണവഃ ..
ഭക്ത്യാ പരമയാ കാർഷ്ണിം പൂജയാമാസ സർവതഃ ..30..
തഥാ ഹി കർണാടപതിഃ സഹസ്രജി-

ത്സ്വതഃ സമാനീയ ബലിം മഹാത്മനേ ..
സമ്പൂജയാമാസ ശുഭാർഥഹേതവേ
ശ്രീശംബരാരിം ജഗതഃ പ്രഭും പരമ് ..31..
പ്രദ്യുമ്നോ ഭഗവാൻസാക്ഷാദ്യാദവൈഃ സഹ മൈഥില ..
കരൂഷാൻ വിഷയാൻപ്രാഗാജ്ജേതും യോഗീവ ദേഹജാൻ ..32..
മഹാരംഗപുരേ തത്ര വൃദ്ധശർമാ മഹാമതിഃ ..
ഭർതാഥ ശ്രുതദേവായാ വസുദേവസ്വസുർനൃപ ..33..
തസ്യ പുത്രോ ദംതവക്ത്രഃ കൃഷ്ണശത്രുഃ പ്രകീർതിതഃ ..
ശിശുപാല ഇവ ക്രുദ്ധോ യോദ്ധും ചക്രേ മനഃ സ്വയമ് ..34..
മാത്രാ പിത്രാ വാരിതോഽപി ദൈത്യോ ദൈത്യാനനുവ്രതഃ ..
യാദവാൻ ഘാതയിഷ്യാമി കോഽയമിത്ഥം ചകാര ഹ ..35..
ആദായ സ ഗദാം ഗുർവീം ലക്ഷഭാരവിനിർമിതാമ് ..
ഏകാകീ പ്രയയൗ യോദ്ധും പ്രദ്യുമ്നബലസമ്മുഖേ ..36..
ദംതവക്ത്രഃ കൃഷ്ണവർണം കജ്ജലാദ്രിസമപ്രഭമ് ..
ലലജ്ജിഹ്വം ഘോരരൂപം താലവൃക്ഷദശോച്ഛ്രിതമ് ..37..
കിരീടകുണ്ഡലധരം ഹേമവർണവിഭൂഷിതമ് ..
കിംകിണീജാലസംയുക്തം ചലച്ചരണനൂപുരമ് ..38..
കംപയന്തം ഭുവം വേഗാത്പാതയന്തം ഗിരീന്ദ്രുമാൻ ..
ഘാതയംതം സ്വഗദയാ കൃതാംതമിവ ദുർജനാൻ ..39..
തം ദൃഷ്ട്വാ യാദവാഃ സർവേ ഭയം പ്രാപുർമൃധാംഗണേ ..
ആഗതേ ദംതവക്ത്രേ ച മഹാൻകോലാഹലോ ഹ്യഭൂത് ..40..
പ്രദ്യുമ്നഃ പ്രേഷയാമാസ തസ്യോപരി മഹദ്ബലമ് ..
അഷ്ടാദശാക്ഷൗഹിണീനാം ധനുഷ്ടംകാരയൻ മുഹുഃ ..41..
ബാണൈഃ പരശ്വധൈഃ രാജഞ്ഛതഘ്നീഭിർഭൃശുംഡിഭിഃ ..
തം തേധുര്യാദവാഃ സർവേ സർവതോഽദ്രിം യഥാ ഗജാഃ ..42..
ദംതവക്രഃ സ്വഗദയാ കരീംദ്രാനുത്കടാൻബഹൂൻ ..
പാതയാമാസ രാജേംദ്ര ഭിന്നകുംഭസ്ഥലാൻ മൃധേ ..43..
കാംശ്ചിത്പാദേഷു ചോന്നീയ കിംകിണീജാലനാദിതാൻ ..
സശൃങ്ഖലാൻസനീഡാംസ്[illegible]ല്ലോലഘംടാരണത്സ്വനാൻ ..44..

വാതസ്തൂലമിവാകാശേ ചിക്ഷേപ ശതയോജനമ് ..
ശൂംഡാദംഡേഷു കാംശ്ചിദ്ദ്വൈ ഗൃഹീത്വാ ദൈത്യപുംഗവഃ ..45..
ഭ്രാമയിത്വാ ഗജാന്ദിക്ഷു നദതഃ പ്രാക്ഷിപദ്രുഷാ ..
കാംശ്ചിദ്ഗജാന്വംശയോശ്ച കക്ഷയോരുഭയോരപി ..46..
പദ്ഭ്യാമാക്രമ്യ ശുശുഭേ ദൈത്യഃ കാലാഗ്നിരുദ്രവത് ..
രഥാൻസസൂതാൻസാശ്വാംശ്ച സധ്വജാൻസമഹാരഥാൻ ..
ചിക്ഷേപ ഗഗനേ വീരഃ പദ്മാനീവ പ്രഭഞ്ജനഃ ..47..
തുരഗാംശ്ച പദാതീശ്ച പ്രാക്ഷിപദ്ഗഗനേ ബലാത് ..
അധോമുഖാ ഊർധ്വമുഖാ രാജപുത്രാ മഹാബലാഃ ..48..
സശത്രാ രത്നകേയുരസംയുക്താസ്താരകാ ഇവ ..
ആകാശാത്പ്രപതംതസ്തേ വമംതോ രുധിരം മുഖാത് ..49..
ബലം വിലോഡയാമാസ ഗദയാ ദൈത്യപുംഗവഃ ..
ദംഷ്ട്രയാ പ്രലയാബ്ധിം ശ്രീവരാഹ ഇവ മൈഥില ..50..

ഇതി ശ്രീഗർഗസംഹിതായാം ശ്രീവിശ്വജിത്ഖണ്ഡേ
ശ്രീനാരദബഹുലാശ്വസംവാദേ
കോംകണകുടകത്രിഗർതകേരലതൈലംഗമഹാരാഷ്ട്രകർണാടവിജയേ
കാരൂഷദേശഗമനം നാമ ദശമോഽധ്യായഃ ..10..

GO TOP